

PUNAINEN KARJALA

NKP(b)n Karjalan AK:n ja KASSR:n
Pääkirjoitus 17:s vuosikerta

Jokapäiväinen sanomalehti — Hinta 10 kop.
1/1 vk. 30:—, 1/2 vk. 15:—, 1/4 vk. 7:50

N:o 140 V. 1937 — Kuusipäivän 3:s päivä — Maanantaina kesäkuun 21 p:nä

Häilähtämätöin Osnovnoi Zakonu

Karjalan rahvahan istoorich tuli kirjutetuksi uuzi unohtamatoi straanitsi. Päivy kuduannu Karjalan rahvahan parahat izbranniekat utyendittih Karjalan Konstitutsie — Osnovnoi Zakona, ijunjanhuun 17 päivy vuottu 1937, jää Karjalan rahvahan syväh mustoh.

Miän Osnovnoi Zakona on eroittamattomas yhteyös suuren Stalinin Konstitutsien kera i niijen statjat ollah yhtenmugai- zet. Täs zakonas ollah kirjutetut kai ne suuret sotsialistisheskoit voitot mit meil ollah suadu suuren Leninin-Stalinin partien rukovodstval, Venjan rahvahan avutuksel, yhtehizes eri natsionaluoloin zovukkahas perches. Vailkui Sovetskoi Sojuuzu andoi meil Karjalan rahvahal vozmozhnostin piästä siit endizes vuosisadoin kishkondas i ugnjetaindas i Karjalan on nykyi Autononmoi Sovetskoi Sotsialistisheskoii Respubliikka.

Karjalan rahvas oli tsarskoin vlastin ajal yksi kaikis enäm- häl ugnjetaitulois. Tal rahvahal ei ollah kai äski omua kieldy, a nykyi miän Stalinin Karjalan Konstitutsie on azzetunul karjalan kielen enzimäizekse gosudarstvennoike kielekse. Täs

nägyy ylen hyvin staliniskoi zottu kaikis eri natsionaluolais ket elätäh meijän suures Sovetskoi Sojuuzas i jo yksistäh täs näim- mö, shto ero endizen i nykyizen eloksen välil on kut yön i päi- vän välil.

Tämä miän Konstitutsie on luadiin lopul sil ylen vrednoil natsionalistoin ruovol kudamua ollah pietty meil natsionalistat karjalan kieldy vastah, kudamat ei vaikui opiteldih hotjo izutshai- ja tädä diehuo no kaikilleh vas- tustettih karjalan kielen kehittä- diä.

Kai Konstitutsiet pravat ollah suurie suavutuksie meil vesseläs, tshomas elaijas. Siitäh paistah ylen hyvin kai ne mitingat mit ollah pietty Karjalan kaikis ra- jonois. Kai miän Karjalan rah- vas on yhtes deleguattoin kera nostanuh oman käin tämän Kon- stitutsien puoles. Kaikin mieli- hyvä otettih vastah oma vesselä- n, bohatan, shastliivoin elaijan zakonu — Konstitutsie.

Myö elämmö lähil rajan. Mei- jän bdiitelnosti pidäy olla kor- vae, shtobi kui ei piästii vihaniek- koi, kaikenmoizie shpionoi, diver- santtoi, trokistko-buharinskoi merzavtoi pidämäh meil vrednoi- du ruaduo.

Miän Konstitutsien 100 statjas sanotah:

"Isänmaan puolustaminen on Karjalan ASSR:n joga kanzal- laizen sväshennoi dolga. Syn- nyndämuun izmenästä: pri- syagan rikkomisesta, vihollis- zen puolelle siirdymisestä, gosudarstvan voennoilla voimalla vahingon tuomisesta, shpionaa- zhistä — suudital' zakonan kaikkien strogostien mugah, niinkuin suamoista suuresta zlozenjaaniesta."

Tämän musteu meijän rahvas i pidäy sobotan siit shtobi ei jää ni yhkai kehnolaine kiini tabau- mattah.

Kaikkien organizatsieloin ies ollah suuret zaduatshat; nykyi ylen tervähiz pidäy organizuija kai oma ruado Karjalan Konsti- tutsien mugaisesti i sidä mugah kohendua kai oma ruado.

Rahvahan vesselys on korgiel i rahvahal pruvat kaikkeh hy- väh bohattah elaijah, elaijah miittumas ei voidu ni duumaija mozhet diedjot i vie vahnembat polvet. Kukku meijän elos tsho- masti i vie tshomenubua on iespiä.

Spasiboi meijän suuri Stalinil, kudain andoi meil vesselän i hy- vän elaijan.

VIIME TIEDOT

Sovetti-ilmailun uusi loistava voitto

Keskeytymätön lento Moskova—Pohjoisnapa—Pohjois-Amerikka päättynyt

SOVETITILIJON SANKARIT VALERIJ TSHKALOV, GEORGIJ BAIDUKOV ja ALEK- SANDR BELJAKOV LASKEUTUIVAT POHJOIS-AMERIKASSA PORTLANDIN KAU- PUNKIIN

RADIOGRAMMEJA

Hallituksen komissia, joka muodostettiin järjestämään keskeytymätöntä lentoa linjalla Moskova—Pohjoisnapa—Pohjois- Amerika, sai kesäkuun 20 päivä- nä seuraavia ilmoituksia Sovetti- liiton sankarien t. tshkalovin, Baidukovin ja Beljakovin len- nosta:

New York, 20 kesäk. 0.14. — Kello 2 ja 4 välillä Greenwichin aikaa useat radioasemat ottivat vastaan lentokoneesta tiedoituk- sen, että se on lentänyt Kallio- vuorten yli ja kulkee pitkän ran- nikkoa. Lentokone on Pechicanin piirissä, mikä on noin 500 kilo- metriä Seattlesta pohjoiseen.

Rozov.

Seattle, 20 kesäk., kello 1.39. — Sain seuraavan radiotiedon lentokoneesta: "Kuljen 4 tuhan- metrin korkeudessa. Huo- menna laskeudun maahan. Jos beenziini ei riitä San Franciscoon asti, laskeudumme jollekin len- tokentälle Seattlen ja San Francis- con välillä."

Vartanjan.

Seattle, 20 kesäk., kello 1.40 Greenwichin aikaa. — Lentokone kulkee pitkän meren rannikkoa, pyytää antamaan ratsio-suunnan- annon koko yöksi, koska kulkee radiokompassin mukaan pilvissä. Ratsion työskentely on järjes- tetty.

Vartanjan.

Washington, 20 kesäk., kello 1.44. — Tekemääni kyselyyn Ka- nadan yhteyksikorpuksen pääl- likölle, hän ilmoitti telegrafilla kello 5 aamulla Greenwichin ai- kaa: "Kaikki systeemi aset- ovat kuulleet lentokoneen radio- ta, josta kuuluu sängen hiljaa. Smithin satama kuunteli lentoko- neen radiota 19 kesäk. kello 23 asti Greenwichin aikaa, mutta sitten signaalit alkoivat kadota. Nyt ne ovat lopullisesti hävi- neet. Selvitän kaikille, että len- tokone nähtävästi muutti suuntaa Simpsonin satamasta alkaen, lähti sieltä länteen Hudson-Hoppen kautta Britannian Columbian ja sieltä alaspäin pitkän rannikkoa. Muita selityksiä yhteyden kadot- tamisesta lentokoneen kanssa mi- nulla ei ole." Sotaministeriön Amerikan yhteyksikorpus ilmoit- taa: "Kello 3.50 Greenwichin ai- kaa 20 kesäkuuta kauppaniste- riön ilmailuhallinnon Seattlessa ja Pechicanissa olevat radioase- mat ottivat vastaan seuraavan il- moituksen: "Vaihdan suuntaa ja

jatkan lentoa, kuulen teitä hyvin. Kuljemme pitkän Kanadan ran- nikkoa." Yhteyksikorpus lisää, että lentokoneen olipaikasta ei ole ilmoitusta sen jälkeen, kun Pachicanista ilmoitettiin kello 23 Greenwichin aikaa, jolloin len- tokone ilmoitti olevan Gratslewela- ken järven yläpuolella.

Umskij.

San Francisco, 20 kesäk., kello 1.56. — San Franciscosta pystytti välittömän radioyhteyden len- tokoneen kanssa.

Trojanovskij.

Washington, 20 kesäk., kello 2.31. — Noin kello 22 Seattlen aikaa lentokone oli Charlotten saaren eteläpuolella Kanadassa. Kello 1.44 Seattlen aikaa len- tokone pyysi säätietoja Seattlea varten.

Rozov.

New York, 20 kesäk., kello 3.50. — Lentokoneen asema on suunnilleen 50 mailin päässä Vancouverin saaren koillisosasta.

Washington, 20 kesäk., kello 3.33. — Amerikalainen vartioalus ilmoittaa kello 8.15 Greenwichin aikaa lentokoneen lentäneen Vancouverin saaren yläpuolella. Vähän yli tunnin kuluttua len- tokone odotetaan saapuvan Seattlen yläpuolelle. Normaali- sesti aikataulun mukaan toimii molemmipuolinen radioyhteys. On epäiltävää, riittäkö poltto- aine San Franciscoon asti. Pal- jon polttoainetta kuluu sään huo- monemisen johdosta. Lasku on mahdollista Portlandiin tai jo- honkin muualle ennen San Fran- ciscota.

Umskij.

New York, 20 kesäk., kello 5.06. — Seattlesta ilmoitetaan, että kello 1.45 Seattlen aikaa len- tokone oli Vancouverin yläpuolel- la. Kulkee 4 tuhannen metrin korkeudella huonon sään vallit-essa. Maahanlaskua odotetaan aamulla.

Rozov.

Kello 14.10 Moskovan aikaa radiotelefonilla ilmoitettiin Lon- tosta, että 30—40 minuutin ku- luttua lentokoneen odotetaan sa- puvan Seattlen yläpuolelle. Len- tokone lentää vaikeissa ilmastoi- suhteissa. 100 mailin päässä San Franciscosta pohjoiseen sitä odottaa sään kirkastuminen. Len- tokone aikoo suorittaa maahan- laskun joko San Franciscossa tai, jos polttoaine ei riitä, toisessa paikassa Seattlen ja San Fran- ciscoon välillä. Seattlesta on jär- jestetty kaksi lentokonetta, jotka vastaanottavat sovettilentokoneen ilmassa ja saattavat sitä maahan- laskuun asti siihen paikkaan, min- kä se valitsee. Urheilukomissa- reja on varalta Portlandissa ja Seattlessa. Nämä tiedot saatiin lentokoneesta kello 10.45 Green- wichin aikaa.

Lento Moskova—Pohjoisnapa— Pohjois-Amerikka päättynyt

Eilen, 20 kesäkuuta, kello 20.20 saatiin radiogrammi: "Washington, 20 kesäkuuta. Kello 16.30 Greenwichin ai- kaa, kello 19.30 Moskovan aikaa Tshkalov suoritti ma- hanlaskun Vancouver Baraxiin, joka on Washingtonin valtios- sa, Portlandin lähellä."

Umskij."

Karjalan puoluejärjestön johtajat ja Karjalan hallituksen johtajat tervehtivät tribunaalta Karjalan Konstitutsion hyväksymisen johdosta pidetyn de- monstratsion osanottajia Petroskissa. Foto — J. Roskin.

Radiogrammi lentokoneelta "ANT-25"

Kello 7.20 Moskovan aikaa. Lentokone lentää pitkän Kanadan rannikkoa. Olemme kuningatar

Charlotten saaren kohdalla. Kaik- ki järjestyksessä. Beljakov. (TASS).

Radiogrammit lentokoneen "ANT-25" lennosta

Hallituksen komissia, joka on muodostettu keskeytymättömän lennon Moskova—Pohjoisnapa— Pohjois-Amerikka organisointia varten, sai eilen ja viime yönä seuraavat radiogrammit:

***

Seattle, 19 kesäk., kello 8.28. Alkaen kello 15:sta Greenwichin aikaa kesäkuun 18 p:nä kello 13.45:een kesäkuun 19 p:nä olen lähettänyt 10 telegrammia, tie- dottaan lentokoneen lennosta Ru- dolfin saarelta 84 leveysasteella ja 110 pituusasteella asti ja edel- leen.

***

Washington, 19 kesäk., kello 12.30. Vartanjan on ottanut yhteyden Habarovskin kanssa ja tulee lähettämään teille tiedot si- tä kautta. San Franciscon radio- asema kuunteli 5 minuuttia sitten lentokonetta, joka kutsui Seatt- lea, mutta ei antanut koordinaat- teja. Seattle ottaa yhteyden len- tokoneen kanssa.

Umskij.

Washington, 19 kesäk., kello 12.37. Kello 18.10 Greenwichin aikaa San Franciscon radioase- ma kuunteli lentokonetta, joka kutsui Seattlea yhteyttä varten, jota järjestetään.

Umskij.

New York, 19 kesäk., kello 16.58. Vartanjan tiedoitti, että kello 12.25 Seattlen aikaa Smi- thin sataman radioasema otti vastaan Tshkalovin lentokoneelta radiotiedon, jossa tiedotettiin, et- tä lentokone on 64 leveysasteella ja 124 pituusasteella.

Rozov.

Washington, 19 kesäk., kello 16.39. Smithin sataman radio- asema on tiedottanut Seattleen, että kello 20.25 Greenwichin ai- kaa se sai lentokoneelta seura- van tiedonannon: "Olen 64 le- veyssasteella, 124 pituusasteella. Kuuntelen aaltopituudella 54,92 metriä."

Umskij.

Seattlesta on radiotelefonitse kesäkuun 20 p:nä kello 3 Mos- kovan aikaa tiedotettu, että kel- lo 0.45 Moskovan aikaa lentoko- ne lensi Mackenzien joen yllä Simpsonin sataman luona. Ke- lo 22.40 lähtien Smithin satama pitää yhteyttä lentoko- neen kanssa.

Tänään kello 4 aamulla komi- si sai Seattlesta tiedonannon siitä, että kello 15.20 Seattlen aikaa lentokone oli Albertan maakun- nan yllä Kanadassa. San Fran- cisco valmistautuu ottamaan len- tokoneen vastaan.

***

Hallituksen komissia lausuu ki- toksen Yhteysasiain kansanko- missariaatille ja henkilökohtaisel- ti yhteysasiain kansankomissari- le тов. I. A. Halepskille erinomai- sista initsiatiivisuudesta ja ope- ratiivisuudesta radio-, telegrafi- ja radiotelefoniyhteyden järjes- tämisessä Pohjois-Amerikan Yh- dysvaltojen eri paikkojen, Lon- toon ja Pariisin kanssa. Tämän ansiosta on onnistuttu joudutta- maan tietojen saamista lentoko- neen sijaitsemispaikasta.

***

San Francisco, 19 kesäk., kello 2.12. — Kello 12.25 Tyynen me- ren aikaa Kanadan kuninkaalli- nen yhteyksikorpus sai Smithin jokisataman luota lentokoneen- me lähettämän radiotiedon, jossa sanotaan: "Kaikki sujuu hyvin. Lentokoneen sijaitsemispaikka 64 astetta leveyttä, 124 astetta pi- tuutta. Olemme 100 mailia Nor- manin satamasta etelään."

Trojanovskij.

Seattle, 19 kesäk., kello 8.41. — Tänne on saatu tietoja, että kello 3.50 Greenwichin aikaa 20 kesäkuuta lentokone oli kulkenut Kalliovuorten yli ja lentää pitkän rannikkoa.

Vartanjan.

New York, 19 kesäk., kello 19.50. — Kello 2.40 Seattlen ai- kaa lentokone oli 200 mailia Simpsonin jokisatamasta etelään. Satama on Mackenzie-joen var- rella. Amerikan sotaministeriön ilmoituksen mukaan lentokone oli kello 15.20 Seattlen aikaa Alber- tan maakunnassa Kanadassa. Lennon San Franciscoon odote- taan tapahtuvan 20 kesäkuuta kello 5—7 aamulla.

Rozov.

Seattle, 19 kesäk., kello 23.33. — Lentokone lentää pitkän ran- nikkoa. Pitää yhteyttä Pechica- nin kanssa. Ilmoitamme sille sää- tiedot.

Vartanjan.

(TASS).

Ulkoasiain kansankomissariaatissa

Vastaukseksi Espanjan asioihin sekaantumattomuutta valvovalle komitealle kesäkuun 8 päivänä lähettämäänsä kirjeeseen Iso-Bri- tanniassa oleva SSSR:n täysival- tainen edustaja тов. Maiskij sai kesäkuun 10 päivänä komitean puheenjohtajan tehtäviä väliai- kaisesti hoitavalta herra Walesil- ta kirjeen, jossa herra Wales ve- toaa siihen, että hänen mielestään neuvottelut neljän valtion kesken ovat lupaavin metoodi Saksan ja Italian edustajien palaamisen tur- vaamiseksi komitean työhön eikä "missään tapauksessa riko komi- tean toisten jäsenten oikeuksia eikä ole yritys poistaa komitean käsittelemistä asioita, jotka sitä en- sikäessä koskevat".

Vastaukseksi tähän Walesin kirjeeseen тов. Maiskij lähetti ke- säkuun 16 päivänä sekaantumat- tomuuskomitealle kirjeen, jossa hän merkitsee, että puheenjohta- jan tehtäviä väliaikaisesti hoita- van herra Walesin kirje ei sisällä vastausta hänen asettamaansa ky- symykseen siitä, osallistuuko so- talaiva "Deutschland" jollain ta- voin merikontrollin funktioiden toteuttamiseen.

"Kuitenkin kysymyksellä siitä, osallistuuko vai ei mainittu alus merikontrolliin toteuttami- seen, on suuri merkitys, sillä SSSR:n hallituksen mielestä vain ne alukset, jotka faktillisesti suo- rittavat kontrollifunktioita, voi- vat vaatia erikoisjärjestystä ja sitä, että niille annetaan jotkut takeet selkkauksia vastaan, jotka aiheutuvat nykyään Espanjassa käytävistä sotatoimista".

Edelleen тов. Maiskij osoittaa siihen, että on mahdollista suos- tua väliaikaisen puheenjohtajan mielipiteeseen, että muka neuvot- telut neljän valtion kesken "Deutschlandin" selkkauksen joh- dosta olivat, niinkuin herra Wale- sin kirjeessä sanotaan, "tulos sil- le, mikä yleisen käsityksen mu- kaan oli puheenjohtajan yhtey- dessä olevan alakomitean jäsen- ten yksimielinen kanta, mikä il- maistiin toukokuun 31 päivän ist- unnossa". Тов. Maiskij lisää, että "tämän istunnon pikakirjoit- tuspöytäkirjaan huolellinen tutus- tuneminen saa vakuutetuksi siitä, ettei toukokuun 31 päivänä alakomissin istunnossa tehty minkäänlaista päätöstä, eikä edes lausuttu minkäänlaista yksimielistä mielipidettä, joka an- taisi perusteen väittää, että ala- komitea muka olisi valtuuttanut mainitut neljä valtiota ottamaan itselleen "Deutschlandin" selk- kausen selvittelyn.

Aivan samoin tästä kysymyk- sestä pidetyissä puhevuoroissa alakomitean istunnossa ei tehty ainoatakaan viittausta siinä mie- lessä, että vetoamus Espanjan hallitukselle ja kenraali Francol- le selkkauksen johdosta voitaisiin tehdä sekaantumattomuuskomitean ohi".

Tällöin тов. Maiskij korostaa sitä seikkaa, että "merikontrolli saatettiin voimaan sekaantumat- tomuuskomiteaa pohjalla ja että komitea otti itselleen väsin mo- raalisen edevastuun tämän kon- trollin toteuttamisesta. Siksi komi- teaa ei voi olla olematta intre- secerattu kaikista seikoista, jotka koskevat merikontrollin toteutta- mista tai niitä suhteita, jotka muodostuvat patrullialusten ja Espanjan alueella toimivien asel- listen voimien välillä". Myöskin тов. Maiskij merkitsee sen, ettei merikontrolliin osallistuminen lainkaan ole yksistään niiden nel- jän valtion velvollisuus, joista on kysymys, sillä jokainen valtio, joka on edustettuna komiteassa, voi millä hetkellä tahansa omasta halustaan myöskin osallistua kon- trollitehtävien toteuttamiseen.

"Juuri siksi kysymys takeista selkkauksien syntymistä vastaan ei lainkaan ole sellainen kysymys, joka koskee ainoastaan määrät- tyjä neljää valtiota, jotka sitä- paitsi toimivat vain sekaantumat- tomuuskomitean agentteina, vaan on kysymys, joka koskee kaikkia niitä valtioita, jotka osallistuvat tai voivat osallistua merikontrolliin".

Lopettaen kirjeensä, тов. Mais- kij lausuu, että neljän valtion esittämät ehdotukset on laadittu ilman sekaantumattomuuskomitean toisten jäsenten osallistu- mista ja vieläpä ilman konsulta- tsiota ja siksi SSSR:n hallitus on pakotettu ottamaan itseltään pois kaiken edevastuun niin näistä ehdotuksista kuin myöskin niiden kaikkia mahdollisista seurauksis- ta, sitäkin suuremmalla syyllä, kun mainitut ehdotukset sen ohel- la, että määrittelevät takeet niille aluksille, jotka todella osallistu- vat merikontrolliin, pyrkivät vielä turvaamaan täydellisen rankaise- mattomuuden myöskin kaikil- le sotalaivoille, jotka ovat nykyään Espanjan vesillä niiden käyttäytymisestä riippumatta ja vieläpä siinä tapauksessa, kun ne antavat suoraan tai välillisesti apua kapinallisille. "Vaatimus tällaisesta rankaisemattomuudesta on epäilemättä huutavassa risti- riidassa itse sekaantumattomuus- aatteen kanssa". (TASS).

"SSSR:n Puolustuslainan" liikkeellelaskemisesta

Ottaen huomioon kaupunkien ja kolhoosimaaseuden työtaite- vien monilukuiset toivomukset, SSSR:n Kansankomissariaatin Sovetti on antanut SSSR:n Finanssi- asiain kansankomissariaatin tehtäväksi mitä lyhemässä ajassa esittää hallituksen vahvistetta- vaksi lakiehdotus "SSSR:n Puo- lustuslainan" liikkeellelaskemisesta. (TASS).

Lujittakaamme maamme puolustusta

Autoremonttitehtaan työläiset kokouksessaan 20/VI—37 yksi- mielisesti päättivät yhtyä rautai- teläisten pyyntöön, että valtio laskisi liikkeelle pikaisesti "Puo- lustuslainan".

Sillä me lujitamme entistä enemmän maamme puolustuskun- tisuutta ja annamme iskun trots- kilaisille spioneille.

Samalla työläiset ja insinööri- teknillinen henkilökunta sitoutu- vat kehittämään tehtaan tuotan- toa laskemalla ulos enempi moot- toreita ja autoja.

KUVASSA: Yleiskuva Karjalan Konstitutsion hyväksymiselle omistetusta Petroskoin fyyskulttuurikkojen paraadista.

(Foto — G. Ankudinov.)

EDUSTAJAKOKOUKSEN DELEGAATTEJA

Yleiskarjalaisen ylimääräisen soveltien XI edustajakokouksen delegaatteja (vasemmalta oikealle): tt. DENISOV (Vieljärven rajoni), KOKORINA (Louhen rajoni), LUNSTRÖM (Prääsän rajoni), RUBLEV (Punainen armeija), BULTJAKOVA (Kontupohjan rajoni), LETTJEVA (Kalevalan rajoni), JEVSEJEVA (Vieljärven rajoni), JUPLOV (Kiestingin rajoni), GRISHKIN (Petroskoin kaupunki), MARKOV (Aunuksen rajoni), KANGAS (Kalevalan rajoni) ja VORONIN (Petroskoin kaupunki). Foto — J. Roskin.

Yleiskarjalainen ylimääräinen Sovettien XI edustajakokous

Keskustelua tov. P. A. IRKLISIN selostuksen johdosta

Tov. Baldinan pagin

★
(Krasnoi Armii)

Petroskoin garnizonan buitsipai, kamandieroisipai kaikil Karjalan ruadajil bojevoi tervetys! Tovarishat! Miän boitsat i kamandierat, partien i pravitel'stvan ezmaizen kutshun mugah ollah valmehet bojuh.

Pieni tukku predatel'oi i shpionoi valmisti meil. nishkoi häviemisty. Nämät gaadinat zhiälöimättäh on lähöitetty. Nengoine on loppu kaikil niil ken vai tahtonou meil vriede.

Tänäpä miän boitsat i kamandierat yhtes kaiken Karjalan rahvahan kera pruaznuilaj Kar-

jalan Konstitutsien primindy pruazhniekkua. Myö kaikil ylen aijäl ljuubimmo omua roindu muadu i yhtes kaikkien ruadajien kera tulemmo sidä puolistamah loppu pizarassah verdy.

Leninan-Stalinan partien rukovodstvan ual myö voitammo ljuuboin vihamiehen.

Eläkkäh voittamatoi Krasnoi Armii i sen ezmaize marshuulu tov. Voroshilov. Eläkkäh Vsesojuznoi Kommunistitsheskoi partii i sen vozhdja tovarishu Stalin! (Aplodismentat.)

Tov. Kokorinan pagin

★
(Louhen rajon)

Myö kerävyimmö sili näh shtobi obsudie i utverdie Karjalan ASSR:n Konstitutsie. Täh Konstitutsieh on kirjutettu miän zavojevaaniet. Net ollah ylen suuret. Razve voimmo verrata miän ezmaizen elajin nygyizen elajin kera. Minä vuvves 1914 ruan Keretskoi lavvan piluandu zavodas. Minä tijen kui enne izändät izdevaitihs ruadajien piäl, osobenno naizien piäl. Ruado oli jegeri, a maksettih siit ruavos groshat.

A nygöi? Mititnot suuret prav-

vat on annettu meil. Ruado miän muas on ilon dielo. Jaslit, domotdyhat, sanatoriet — kai net ollah meih nishkoi.

Louhen rajonan ruadairahvas aktivno obsuzhdaittih Karjalan ASSR:n Konstitutsie proektua. 7 tuhattu hengie sanottih oma sana Konstitutsien hyväksymizen puoles. Minä kaiken sydämen puoles kiitän SSSR:n Konstitutsien tvortsua, azujua tov. Stalinie, kudaman rukovodstvan uala myö strojimmo svobodnoidu bohattua i vesseliä elaugua.

Tov. Filjkinan pagin

★
(Kontupohjan rajon)

Miän kylän rahvas enne oldih temnoit, kirjumatlamattomat, a nygöi meil on omat utshiteljat, agronomat, traktoristat, mashinistat i äijy vie toizie spetsialnostioi.

Osnovoinnu ruadobrujannu meil enne oli adru i kuuzes lujittu astivo, a nygöi miän muadu kynnetäh traktorat.

Miän rajonnoloin i kylän organzatsieloin ruavos ei ole hävitetty net serjoznott nedostatkat. Myö ylen puaksuh olennmo rikkonuh seljhosartelien Stalinskoidu

ustuavua, emmo ole läheskään kaikkie täyttänyt gosudarstvennoloi pluanoi i zaduanieloi. Hilljah olennmo iellehpä viennyh stahannovskoidu dvizheniedu seljskoi hoizajstvas.

Meil pidäy reshie i perestrojie oma ruado. Kai vozmozhnostit täh näh on olemas. Miän pravat i obäzannostit on ylen selväh kirjutettu miän Konstitutsieh.

Eläkkäh Stalinskoi Konstitutsie. Eläkkäh sen azui tov. Stalin! (Aplodismentat.)

Tov. Jevsejevan pagin

★
(Vieljärven rajon)

Miän rajonan kolhozniet suadih ylen suuri petshatlenii Konstitutsien proektas i ylen aktivno utshastvuittih sen obsudimizes i hyö obsudittih tädi Konstitutsiedu omal Karjalan kielel. Kaikin oldih ylen vesselät kuuluo Konstitutsien omal kielel i sh on kirjutettu net uspehat votot, kudamat meil ollah olemas i net pravat kudamat meil on annettu.

Ei ammu vie Vieljärvenpäi Petroskoih sai piistä vai jallai.

Dorogah lähties otettih täyzi kas-hali leibia i matku kesti hätken. A nygöi vähä piäl tshuasun i avtomashin tuou meidy Petroskoih. Jo yksi tämä ozuttuu kui miän rajon menöy iellehpäi.

Vieljärven rajonas pahoi ruadau Mashinno Traktornoi stantsie, on joukko toizie nedostatko seljskoi hoizajstvan alal, no mua dieloloin Narkomuattu pahoi meidy avuttuu nämien dieloloin hävityk-

Tov. Bogdanovin puhe

★
(Rautatietransporti).

Toverit! Sallikaa Petroskoin depon ja aseman työläisten, insinööri-tekniillisten työntekijäin ja toimitsijain nimessä palavasti tervetä Karjalan ASSR:n Konstitutsion hyväksymisen johdosta.

Konstitutsiomme on uusi etappi Karjalan kehityksessä. Siihen on kirjoitettu jo saavutetut voitot, sen lipun alla me tulemmes saavuttamaan uusia, entistä suurempia voittoja.

Vastaukseksi vihollisten yrityk-

vettiliton rautatieläiset tekivät ehdotuksen uuden lainan liikkeellelaskemisesta synnyinmaamme puolustuskuntoisuuden lujittamiseksi. Me, Petroskoin depon ja aseman rautatieläiset, tuemme tätä ehdotusta ja kaikki yhtenä miehenä luovutamme keskimääräisen kuukausipalkan armeijamme mahdin lujittamiseen.

Eläköön rautainen kansankommissarimme tov. Kaganovitsh! Eläköön johtajamme ja opettajamme toveri Stalin! (Suosiosoituksia.)

Tov. Juplovin puhe

★
(Kiestingin rajoni)

Sovettivallan vuosina on Karjalan tasavalta saavuttanut suuria voittoja. Sillä on uusia tehtäviä, utisrakennuksia, kone-traktoriasemia, mekanisoitua metsäpunteja, sovhooseja. Se on astunut kauas eteenpäin työ-
tätekevien kulttuurin kehittämiseksi ja aineellisen hyvinvoinnin kohottamisessa.

Meillä Kiestingin rajonissa, niinkuin koko Karjalassa, ovat työtätekevät suurella tyydytyksellä ja riemulla ottaneet vastaan Karjalan ASSR:n Konstitutsion projektin, joka antaa niin paljon oikeuksia Karjalan työtätekeville.

Meillä Kiestingin rajoni, niinkuin Karjalan tasavalta kokonaisuudessaan, on revolutsion vuosina astunut kauas eteenpäin niin taloudellisesti kuin myöskin kulttuurisella rintamalla.

Ennen revolutsiota oli rajonissa vain 3 alkeiskoulua, mutta nykyään meillä on 15 koulua, joista kaksi vajaakeskikoulua ja yksi keskikoulu.

Ennen ei Kiestingissä ollut ainoatakaan kulttuuriajtoa, mutta nykyään on jokaisessa selovetissa lukutupa tai klubi.

Viimeisten neljän vuoden aikana on Kiestingin rajonin budjetti kasvanut viisikertaisesti. 80 prosenttia budjetista menee kansanvalistukseen ja terveydenhoitoon.

Sovettiemme on perin pohjin uudestijärjestettävä työnsä. Tähän päivään mennessä ovat Kiestingin rajonin sovettijärjestöt tässä suhteessa tehneet vasta-
sangen vähän, mutta jotain kuitenkin ovat jo tehneet. Rajonin tpk ja selovetit ovat tulleet lähemmäksi joukkoja. Viime aikana pidetyissä työläisten, palveluskuntalaisen ja kolhoznikkain kokouksissa me olemme selittäneet puolueen ja hallituksen tärkeimpiä päätöksiä, käsitelleet uutta, Stalinilaista Konstitutsiota ja Karjalan ASSR:n Konstitutsiota. Tämä on kohottanut työtätekevien joukkojen poliittista ja tuotannollista aktiivisuutta.

Nykyään sovettien deputaatit rajonissamme selostavat työstään valitsijoille.

Taistelutehtävämme on kohottaa uudella tavalla suoritettavien sovettien vaaleihin valmistautumisen laatua.

Eläköön Karjalan ASSR:n Konstitutsio!

Eläköön Stalinilainen Konstitutsio ja sen luoja toveri Stalin!

Tov. Lunströmin puhe

★
(Prääsän rajoni)

Vuosina 1918, 1920 ja 1921 Suomen porvaristo työnsi siiankärsänsä Karjalaan, anastaakseen haltuunsa tasavaltamme suunnatomat rikkaudet. Venäjän proletariaatin avulla Karjalan kansa antoi murskaavan vastaiskun riehaantuneille banditeille.

Ennen oli Karjala lukutaidoton alue, mutta nykyään yksistään meidän rajonissamme on 26 koulua. Ennen ei rajonissa ollut minkäänlaisia mekanismeja, mutta nyt meillä on neljä kone-traktoriasemaa ja neljä mekanisoitua metsäpunta.

Karjalan ASSR:n Konstitutsion projektiin ovat rajonin työtätekevät ottaneet riemulla vastaan. Erikoisesti työtätekevät tervehtivät sitä, että Konstitutsion projekti on julkaistu kolmella kielel-

lä: karjalan, suomen ja venäjän kielellä.

Joku päivä sitten Interposjolkkan metsäpunkin työläisten kokouksessa, jossa oli läsnä 350 henkilöä, kuultiin tiedonanto Korkeimman Oikeuden päätöksestä Tuhatsheskin ym. fasisistien shpionien ja synnyinmaan petturien asiassa. Kiihtymyksellä työläiset leimasivat petturit ja yksimielisesti hyväksyivät Korkeimman Oikeuden tuomion.

Me, rajarajonin työtätekevät, teemme tästä oikeusprosessista johtopäätöksen, että Prääsän rajonin on huolellisesti suojeltava rajojamme koskemattomuutta.

Eläköön Sovettiliitto!

Eläköön puolueemme johtaja ja opettajamme toveri Stalin! (Suosiosoituksia.)

Tov. Antohinin puhe

★
(Ammattiliitot)

Toverit! Sallikaa onnitella teitä, pääkaupungin työtätekeviä ja koko Karjalan tasavallan työtätekeviä tasavaltamme Konstitutsion hyväksymisen johdosta.

Toverit! Konstitutsio lujittaa ne suuret voitot, jotka Karjalan työtätekevät ovat saavuttaneet raskaassa taistelussa interventteja ja muita kansan vihollisia vastaan. Meillä ei ole työttömyyttä, meillä on kaikkien lyhin työpäivä maailmassa, jokaisella meistä on

oikeus sivistykseen ja lepoon. Konstitutsion pohjalla, jonka innoittaja on toveri Stalin, me teemme elämämme entistä paremmaksi, entistä iloisemmaksi.

Karjalan ammattiliitot yhtyvät rautatieläisten vaatimukseen uuden, puolustuslainan liikkeellelaskemisesta.

Eläköön Konstitutsio! Eläköön Kommunismien puolue ja kaikkien kansojen johtaja toveri Stalin! (Suosiosoituksia.)

Ivan Pashkovin perhe

Kirkas samovaari suhisee Pashkovien pöydällä. Väki on kokoon-
tunut teen juontiin, joutukseen sen jälkeen taas kiireesti kukin omaan työhönsä kolhoosin suuressa taloudessa.

— Minä opin lukemaan aivan tovereideni avustuksella, tsarin sotapalveluksessa ollessani ja nyt olen kolhoosissa lukutaidottomien opettajana — kertoo perheen isä, Ivan Mihailovitsh Pashkov — mutta nämä pojat ne lukevat Sovettivallan kustannuksella ja miten kauan lukevatkaan, kun aina vain uuteen kouluun haluavat — puhuu isä isänsä silmää Vasja poikaansa kohti, joka miettiväisenä istuu pirtin penkillä.

Nuori Vasja on kasvotiltaan hyvin älykäs näköinen poika. Lopettettuaan koulun omassa kylässä, siirtyi hän Aunuksen 10-vuotiseen keskikouluun, mutta ei voinut sitä vielä lopettaa syystä, että lääkäri havaitsi hänen liian ahteromistaan aiheutuneen väsymyksen ja lähetti Vasjan lepoon.

Mutta Vasjako olisi jäänyt toimeettomaksi. Ei sinne päinkään. Hän ryhtyi selovetin kirjaston hoitajaksi.

— Vanhin poikani Mihail onkin chintyn jo pitkälle — kertoo puhe-
helia ja iloinen isä. — Hän on Kontupohjassa rajonin melioraattori-agronomina. Myöskin kolmas poika harrastaa maatalousalaa, nimittäin Semjon. Hän on Kuittisen maatalouskoulussa.

— Kukas on sitten se Ulvan koulun oppilas, jolla on kaikki aineet kiitettäviä, kuten opettaja sanoo? — kysymme isältä.

— Se on tämä meidän Pjotr — vastaa isä Pashkov, katsoen

pöydän ääressä istuvaa punastuvaa 11 vuotiaista poikaansa. — Sitten meillä on näitä tyttöjä, jotka kaikki ovat jo todellisia loppakouluksia. Esim. tämä Luiza on 8 vuotias ja häntä ei ole enää ristittykään, eikä myöskään Soja, eikä Galja, jonka syntymisen johdosta Sovettivallio lahjoitti meille 2.000 ruplaa.

Ompen hymy väikkyy äiti Pashkovin, Natalja Nikolajevnan kasvot, hänen tynynä tarjoillessa teetä perheelleen.

— Uusia huonekaluja ostettiin, lapsille kenkiä, vaatteita ja kaikenlaista — kertoo isä Pashkov valtionavustuksesta. — Ei ollut minullakaan ennen kuin kaksi tyhjää kättä, mutta nyt on karjaakin jos minkä verran. Yksi iso lehmä on, sitten on lähempiä ja vasikka sekä lisäksi emäsiika, josta saamme porsaita toisillekin antaa. Mutta sittenpä ovatkin tyttöjen posket punaisia — nauraa isä nostoen kirkassilmäisen tytön tyllerön polvelle.

— Tämä hyvä on meillä kaikki senvuoksi — jatkaa Pashkov vakavana — kun toveri Stalin neuvoi meille talonpojille kolhoosien, varakkouden tien. Nyt minä olen joka päivä kylvänyt 3,5 hehtaaria, vaikka itse siemenetkin hain pelloille. Uuden elämän mukaan olivat siemenetkin, itäväisyys 98 prosenttia, triceröityjä ja myrkytettyjä tuhohyönteisiä vastaan. Sellaisilla siemenillä eivät esi-isät kylväneet. Niinpä meidän kolhoosimme "Udarnik", täyttääkin tunnollisesti rakkaan Stalinin tunnusta 7-8 miljardin viljapuuden puolesta.

Kaisa Luoto.

Toiveeni on toteutunut

Olin päättänyt juuri Leningradissa suomenkielisen vajaakeskikoulun, kun minussa heräsi vastustamon halu päästä näyttämölle. Se tuntui kuitenkin suuttamattomalta, haaveelta, jota ei voi toteuttaa. Elämä on minulle kuitenkin opettanut, että sovettimaamme on mahdottomiltakin näyttävien haaveiden toteutumisen mahdollista.

Minä aloin opiskella teatteriopistossa. Mukana oli myöskin heikkoja, jotka pian poistuivat. Jäivät ne, jotka tällä tahtovait kasvaa taitelijaksi. Ja paljon olemme kasvaneet näinä vuosina

opiskelussa olleista puutteista ja virheistä huolimatta.

Nyt lähdenme luovaan työhön, näyttämölle. Se on suuri ja vastuullainen tehtävä, mutta me lupauimme, että me tämän tehtävän tuleminen kunnialla täyttämään, kunnialla palauttamaan sen avun mitä me olemme saaneet sovettisäinmaaltamme opiskelussamme.

Minun toiveeni on toteutunut. Siksi tunnen sielussani rajatonta iloa ja riemua.

Elke Halonen.

Tov. Grishkinin puhe

★
(Petroskoin kaupunki)

Porvarilliset nationalistit yrittivät itsepsintaisesti todistella, että itsenäistä karjalan kielä ei ole olemassa, että karjalaisen äidinkieli on suomen kieli. Tämä miä vahingollisin "teoria", jolla he peittivät nationalistisen käytännön, on alusta loppuun saakka väärä. Hyvin tunnettu on, että etelä- ja keski-Karjalan murteet ovat kaukana suomen kielestä, useiden spesialistien vakuutuksen mukaan ne eroavat siitä ainakin yhtä paljon kuin esim. puolan kieli venäjän kielestä.

Suomen kielen keinotekoinen istuttaminen karjalaisen ja vepsäläisen väestön keskuuteen jarrutti karjalaisen ja vepsäläisen väestön kulttuurista kasvua, pidätti kansallisen kulttuurin kehitystä ja Karjalan perusväestöstä olevien kaaderien nostamista.

Tasavaltamme Konstitutsion projekti vahvistaa karjalan kie-

len itsenäiseksi, tekee sen ensimmäiseksi valtion kieleksi tasavaltassa. Kiistämätöntä on, että karjalan kieli tullaan ottamaan oppi-
kieleksi kouluissa, että tällä kielellä tullaan suoritamaan poliittista ja kulttuurista joukkotyötä niissä rajoneissa, joissa on karjalaisia väestöä.

Karjalan hallituksen on nopeammin ratkaistava käytännölliset kysymykset karjalan kieleen siirtymisessä. Ennenkaikkea on ratkaistava peruskysymys kaaderista — opettajien, literaattorien, zhurnalistien, kulttuuririntaman työntekijäin, agitaattorien ja propagandistien kaadereista. Päätävästi on ryhdyttävä rohkeammin nostamaan, kasvattamaan ja kouluuttamaan karjalai-

sia kansallisia kaadereita, jotka voisivat kantaa hartioillaan tämän vaikean, mutta kunniaakkaan työn.

Tasavaltamme on rajatasavalta, sen alueelle yrittävät ulkomaisten vakoiuosastojen agentit tunkeutua rajaamme vastassa olevista maasta. Alueellamme toimivien ulkomaisten vakoiuosastojen agenttien toimintametodien ja muotojen paljastaminen on suuri, tarpeellinen ja tärkeä asia. Tasavaltamme väestölle on kerrottava siitä, millaisin ottein ja metodein synnyinmaamme viholliset toimivat, miten he väräyvät itselleen kaadereita. Karjalan lehdistön on "Pravdan" esimerkin mukaan otettava itselleen tämä velvollisuus ja konkreettisesti esimerkeillä kasvatettava Karjalan kansan joukoissa bolshevistista valppautta ja kykyä tuntea vihollinen.

Tov. Abramonin puhe

★
(Kantalampi)

Äskettäin menneisyydessä Kantalampi oli pieni kalastajakylä.

Nyt meillä Kantalampien rajonissa on noin 20 tuotantolaitosta, niiden joukossa kolme suurta sahaa, pohjan suuri vesivoima-asema, joka on jo antanut 274 miljoonaa kilowattituntia sähköenergiaa, Karjalan suurin sovhoosi napapiirin ulkopuolella. Meillä on yksi kaikkein suurimmista sähkörautatien depoista. Rajonissa, jos-

sa ei ennen tiedetty mikä on hevonon, nyt kulkevat sähköveturit. Rajoni- ja paikallisten järjestöjen työssä ei ole vielä poistettu vakavia puutteellisuksia. Me olemme usein rikkoneet maatalousarttelia stalinilaisia sääntöjä, emme ole läheskään täyttäneet kaikkia valtion antamia

plaaeneja ja tehtäviä, heikosti kehittämme stahanoilaita liikettä maataloudessa.

Meidän on päättävästi uudestijärjestäydyttävä, parannettava työtämme. Mahdollisuudet siihen meillä on. Meidän oikeutemme ja velvollisuutemme on täsmällisesti kirjoitettu Konstitutsioomme.

Eläköön Stalinilainen Konstitutsio!

Eläköön sen luoja — toveri Stalin! (Suosiosoituksia.)

Tov. Vladimirsikin puhe

★
(Karhumäki)

Toverit! Karjalan ASSR:n Konstitutsio — se on Karjalan kansalle historiallinen dokumentti, joka kirkkaasti kuvastaa niistä erinomaisia voittoja, jotka se on saavuttanut kommunistien puolueen johdolla.

Karhumäen rajonin työtätekevät ottivat suurella riemulla vastaan Karjalan ASSR:n Konstitutsion projektin käsittelemistä varten. Näissä kokouksissa oli läsnä yli 8.000 henkilöä. Konstitutsion projektin käsittely kohotti väestön poliittista ja tuotannollista

aktiivisuutta, auttoi rajonia täyttämään kyläpöytäin ajoissa ja ylittämään sen.

Olen vakuutettu, että me edelleenkin, Karjalan Konstitutsion pohjalla, puolueen johdolla tulemmes kulkemaan saavutuksesta saavutukseen.

Eläköön Leniniläis-stalinilainen kansallisuuspolitiikka! Eläköön Karjalan Konstitutsio! Eläköön sosialismin Konstitutsion luoja toveri Stalin! (Suosiosoituksia.)

Tov. Kankaan puhe

★
(Kalevalan rajoni)

Olen syntynyt ja kasvanut kapitalistisessa Suomessa. Tuossa maassa on konstitutsio, jonka mukaan kaikilla 21 vuotta täyttäneillä kansalaisilla on muodollisesti vaalioikeus. Mutta tämä oikeus on vain paperilla. Todellisuudessa ei kymmenellä tuhansilla työläisillä ja talonpojilla ole mahdollisuutta valita ja vielä vähemmän tulla valituksi.

Meidän Konstitutsioamme pu-
hnu työtätekevien oikeuksista. Sovettivallan aikana syntynyt nuorisotuskin käsittää sitä, mitä merkitsee työläiselle oikeus työhön. Tämä onnellinen suku-

polvi ei ole nähnyt työttömyyttä. Kapitalaalin maissa ei työläisellä ole oikeutta työhön eikä voi olla. Minä muistan, miten v. 1931 eräällä Kanadan kaupungissa, jossa silloin asuin, viranomaiset asevoimalla ajoivat metsään 350 työntöntä metsätyöläistä, etteivät he olisi häiriinneet isäntien silmiä, vaan kuolisivat nälkään kauempana heistä — metsässä.

Oikeus sivistykseen kapitalisti-

sisä maissa on vain sillä, jolla on rahaa. Minulla ei ollut rahaa enkä voinut opiskella.

Minkäänlaisista oikeutta lepoon eivät työläiset kapitalistisissa maissa tunne. Sovettimaa on maailman ainoa maa, jossa rivi-metsätyöläinen nauttii joka vuosi loman täydellä palkalla.

Olen elänyt Sovetti-Karjalassa 4 vuotta. Nämä ovat elämäni onnellisimmat vuodet ja tulevat vuodet tulevat olemaan vielä onnellisempia. Takeena siitä on tasavaltamme Konstitutsio, tasavaltamme, jonka kansalaisen nimeä suurella ylpeydellä kannan.

Japanilaiset poliisit ylittäneet SSSR:n rajan

Habarovsk, 18 kesäk. (TASS). Täällä saatujen tietojen mukaan, kesäkuun 16 päivänä SSSR:n ja Mandshurian eteläisellä rajasaalla, rajamerkin "T" rajonissa (SSSR:n Mandshurian ja Korean rajojen yhtymiskohdan lähellä) tapahtui uusi rajanrikkomus japanilaisten sotilasviranomaisen taholta. Selkkauksen yksityiskohdat ovat seuraavat.

Kaksi miestä käsittävä SSSR:n rajavartiosto, kulkien rajalinjaa, huomasi kolme aseistettua japanilaista, jotka sittemmin osoittautuivat japanilaisiksi poliiseiksi, tullessa SSSR:n alueelle lähes 100 metriä rajalinjasta. SSSR:n rajavartiosto kaksi kertaa varoitti japanilaisia, vaatien pysähtymään. Rajanrikkoajat eivät vain pysähtyneet, mutta vieläpä avasivat tulen rajavartiostomme vastaan. Tämän johdosta aiheutuneen laukausten vaihdon tuloksena yksi japanilaisista sai surmansa, ja kaksi pakeni Mandshurian alueelle. Kaatuneen japanilaisen dokumenteista selveni, että kaatunut oli poliisipäällikö.

TASS'in huomautus: TASS'in saamien tietojen mukaan Ulkoasiain kansankomissariaatti on esittänyt Moskovassa olevalle Japanin lähetystölle protestin japanin rajaselekkauksen johdosta. Harbinissa olevalle SSSR:n pääkonsulille on myös annettu ohjeet protestin esittämisestä Mandshoungin hallitukselle.

Ulkomaan kronikkaa

— PUOLALAISSA satamakaupungissa Gdynia on työttömiä 12.000, joka yhdessä vaimojen ja lasten kanssa tekee 39.000 henkilöä eli miltei puolet kaupungin asukkaista. Kesäkuun 14 päivänä 500 työttömää miehitti työpörsin huoneiston ja julisti nälkälakon.

— ITALIAN fasistihallituksen kaikkia lupauksista huolimatta hinnat nousevat jatkuvasti, puristaen väestön laajoin kerrosten eli milloin kurjaa elintänsä.

— NORJAN kauppalavaston perä-

miehät ovat julistaneet lakon, vaatien huomattavaa palkankorotusta.

— BERLININ on saapunut Italian fasistien nuorisjärjestön 1.300 jäsentä.

— MADRIDIN ja Valencian välillä on ryhdytty rakentamaan uutta rautatielinjaa.

— ESPANJAN tasavallan presidentti Asanjo on kesäkuun 13 p. vastaan delegaation, joka kävi Toukouun 1 päivän juhlilla Sotavallan puolesta.

KUVASSA: Espanjan tasavallan merisotilaita rivistössä. (Sojuzfoto.)

Trotskilais-fasististen johtajien vangitsemisia Barcelonassa

Valencia, 18 kesäk. (TASS). Eilen poliisi suoritti Barcelonassa POU:in johtajien vangitsemisia ja tämän Francon ja Hitlerin trotskilaisien agenttien järjestön huoneustojen rekvisitoimisia.

Jo aikaisemmin vangittujen ohella on vangittujen joukossa trotskilaisen lehden "Batalian" toimittajia. Yhteensä on vangittu lähes 50 henkilöä.

Vangittujen joukossa on epäiltäviä naisia ja miehiä, joista muutamia ovat ulkomaisia. Nähtävästi hekin kuuluvat ulkomaisen vakoilun suurempaan järjestöön.

Vangitsemiset suoritettiin Madridissa ja Valenciassa saapuneet poliisi- ja ryntäyskaartin inspektorit.

Iltaan mennessä kaikki POU:in huoneustot Barcelonassa oli rekvisitoitu ja niiden veramoille kohotettu tasavallalaiset liput. Väestö suosionosoituksilla tervetti näitä toimenpiteitä.

Yksityisesti talosta, jossa sijaitsee POU:in järjestö, löydettiin paljon kalleuksia ja metallirahaa 8 miljoonan pesetan arvosta.

Yhdistyneen sosialistisen nuorisliiton federatiivisen yleispuolelajien lehti "La Ora" ("Tuntti") osoittaa, että kysymyksessä on suuri spionijärjestö. "Eräs valtio" on lähettänyt Espanjaan eniten kokeneet agenttinsa. Tämän valtion agentit ovat tunkeutuneet erilaisin poliittisiin puolueisiin, pääasiassa POU:in, joihin keskittyvät kaiken toimintansa.

Tiedetään, kirjoittaa lehti edelleen, että POU:in jäsenet ovat kiinteässä yhteydessä fasistien kanssa. Yhteyttä fasistien kanssa he pitivät radion avulla; naiset välittivät heille salakirjeitä. Nämä naiset pitivät yhteyttä myöskin fasistien ja tasavallan vastaisen aineen kanssa, jotka olivat huomattavilla toimipaikoilla ja ilmoittivat viholliselle tasavallalaisten joukko-osastojen liikkeistä. Yksi vangituista naisista oli poliisin palveluksessa ja nautti suurta luottamusta.

On selvinnyt myöskin, että vangittujen joukossa on sellaisia, jotka ovat tunnustaneet syyllisyytensä siihen, että ollessaan kansanarmeijassa, he hankkivat tietoja sellaisilla verukkeilla, että tiedot muka intresseeraavat heidän poliittista järjestönsä, mutta itseasiassa antoivat tietoja fasisteille.

Tähän asiaan ovat sotkeutuneet myöskin muutamat ilmatorjuntatykistöpatterien päälliköt.

Kansantribunaali käsittelee tänään POU:in yhden johtohenkilön Gorkinan asiaa, jota syytetään kapinakihoituksesta ja kapinaan osallistumisesta.

"Laora" kirjoittaa pääkirjoituksessaan, että trotskilaisen spionijärjestön paljastaminen on "suuri voitto fasisteita". Sanomalehti tervehtii hallitusta, jonka energialla on uudelleen paljastettu POU:in fasistien luonne. Julistuksessaan antifasistiselle nuorisolle sanomalehti korostaa, että yhdistyneen sosialistisen nuorisliiton kamppailu trotskismia vastaan on ollut taistelua elämästä ja kuolemasta katalanien kansan vihollista vastaan.

***

Valencia, (TASS). Sanomalehdistön tiedonannon mukaan, Barcelonassa on edelleen vangittu muutamia trotskilaisia — aikaisemmin vangittu Andres Ninan lähimpiä kanssatoimijoita.

"Frente Rojo" tiedottaa, että Barcelonan yhdellä keskikadulla vangittiin trotskisti Saches. Puettuna kansanarmeijan upseerin pukuun, hän suoritti laittomia kulkijoiden ruumiintarkastuksia.

Saman lehden tiedonannon mukaan, trotskilainen POU-järjestö suorittaa Barcelonassa hajotustöitä. Talojen seinäin on ilmestynyt vastavallankumouksellisia kirjoituksia ja ilmoituksia, joissa ylistetään Francon rikollisten agenttien toukokuun kapinaa, kehoitetaan kiellettyyn aseiden luovuttamisesta ja osoittamaan vastarintaa hallitukselle. Tämän yhteydessä on vangittu useita henkilöitä.

Fasistien vangitseminen Madridissa

Lontoo, 19 kesäk. (TASS). Tietotoimisto Espanjan tiedonannon mukaan, Madridissa on vangittu 200 fasistia. On otettu takavarikoon dokumentteja, jotka todistavat Espanjassa olevan

Sekaantumattomuuskomitean istunto

Lontoo, 19 kesäk. (TASS). Tietotoimisto Reuterin antamien tietojen mukaan kansainvälinen sekaantumattomuuskomitea elisessä istuntonsa hyväksyi projektin vetoomuksesta, joka koskee sodan humanisoimista Espanjassa. Tietotoimiston sanojen mukaan vetoomus, jolla on yleinen luonne, koskee pommitusta ilmast, mereltä ja maalta, kysymyksiä panttivangeista ja kaikkista julkisista. Vetoomus tullaan lähettämään kummallekin Espan-

Sekaantumattomuuskomitean tiedonanto

Lontoo, 19 kesäk. (TASS). Reuter ilmoittaa, että Lontoon sekaantumattomuuskomitean tiedonannossa sanotaan muunmuassa, että komitea päätti elisessä istuntonsa pyytää Britannian hallitusta ilmoittamaan Espanjassa taisteleville kummallekin puolelle komitean päätöksen 27 valtion nimessä, jotka ovat edustettu komiteassa, lukuunottaen myöskin SSSR:n. Tässä tiedonannossa sanotaan, että on kehoitettava Espanjan kumpikin puolia ryhtymään kaikkiin välttämättömiin toimenpiteisiin suojelemaan siviiliväestöä vaaralta, johon se on niihin mennessä joutunut, tekemään lopun henkilöiden yleisistä tai joukko-osastojen poliittisista sivistä. Komitea vaatii, että panttivankeja ja sotavankkeja, jotka ovat kummallakin puolella, on kohdeltava humanisesti ja että tulevaisuudessa panttivan-

Saksan uusi provokatio paljastettu

Lontoo, 19 kesäk. (TASS). Reuter ilmoittaa, että se on saanut Espanjasta telegrammin, jossa sanotaan, että Valenciassa päteivät piirit pilkkaavat Saksan väitöstä torpedohyökkäyksestä, jonka alaiseksi muka joutui saksalainen risteilijä "Leipzig". Valenciassa oletetaan, että tämän jutun tarkoituksena on uuden aineen muodostaminen Saksan jatkuville vihameisille esiintymisille Espanjan tasavaltaa vastaan. Telegrammissa sanotaan edelleen, että Espanjan hallituksen lentokoneen lentäjät ja espanjalaiset vedenalaisten laivojen ja muiden sotaväijien kapteenit ovat saaneet mitä ankarimman määrärahan karttaa pienimpiäkin yhteen-törmäyksiä laivojen kanssa, jotka kulkevat ulkomaisilla lipuilla.

Lontoo, 19 kesäk. (TASS). Tietotoimisto British United Pressin Madridin kirjeenvaihtaja ilmoittaa, että Madridin viranomaisten viralliset edustajat kieltävät olevan minkäänlaisia tietoja siitä, että muka olisi tapahtunut hyökkäys saksalaista risteilijää "Leipzig" vastaan. Eräs Madridin virallinen henkilö on ilmoittanut kirjeenvaihtajalle: "On aivan silminnäkävää, että ei saa liiaksi luottaa kaikkiin ilmoituksiin tai syytöksiin, jotka lähtevät Saksasta Almerian tapahtumain jälkeen, jossa suoritettiin kaksikoko Saksa nähtävästi pyrki puolustamaan. Saksa todennäköisesti yrittää viedä kaikki manööverit, sillä vieroittaa maailman yhteiskunnallisen mielipiteen siitä tosiasista, että sen pommituslentokoneet ja hävittäjälentokoneet sekä kruppilainen tykistö pommittaa säälimättömästi Bilbaota."

Saksan lehdistön provokatoorisia tiedonantoja

Berlin, 19 kesäk. (TASS). Saksan informatsiobyro tiedottaa Espanjan tasavallan vedenalaisten laivojen hyökkäyksestä Espanjan vesistöissä olevan Saksan risteilijän, Leipzigin" kimppuun.

Vedenalaiset olivat muka hyökänneet kesäkuun 15 ja 18 päivinä, ampuen risteilijää torpedoilla, jotka eivät kumminkaan aiheuttaneet sille mitään vaurioita. Torpedojen lähestymisen risteilijä sai selvälle "kuoloparaattien avulla".

Tämän yhteydessä Englannissa oleva Saksan lähettiläs Ribben-trop otti Lontoossa yhteyden kontrolliin osallistuvien Englannin, Ranskan ja Italian edustajien kanssa. Saksan lehdistö on alkanut tämän johdosta villin ulvonnan, kaikin keinoin paistat-taen tätä keksittyä hyökkäystä ja vaatien pakkotoimenpiteitä Espanjan tasavaltaa vastaan.

Nähtävästi kysymyksessä on saksalaisten sotaväijien uusi hyökkäys — aikomus hyökätä Espanjan kaupunkia vastaan, samoin kuin saksalaisten risteilijä "Deutschlandin" kanssa sattuneen "selkkauksen" aikana, jolloin saksalaiset sotaväijät pommittivat Espanjan satamakaupungin Almerian rauhallista väestöä.

Valtionlaitosten evakuointi Bilbaosta

Lontoossa oleva "Pravdan" kirjeenvaihtaja tiedottaa kesäkuun 18 päivänä: baskien hallitus on päättänyt evakuoida Bilbaosta valtionvirastot ja siirtää ne rintaman selkäpuolelle. Sotatoimien johtamista varten Bilbaossa on muodostettu puolustusneuvosto, johon kuuluvat oikeusministeri Lerzola — baskilainen nationalisti, teollisuusministeri Ahena — sosialisti ja yhteiskunnallisten töiden ministeri Astijarabia — kommunisti. Puolustusneuvosto kääntyi Bilbaon väestön puoleen kehoituksella rauhallisuuteen ja kurin noudattamiseen.

Espanjan rintamilla

(TASS'in tiedonantojen mukaan)

Keskinen rintama

Kesäkuun 19 p. tasavaltalaiset joukko-osastot räjäyttivät miinan, joka oli asetettu kapinallisten miehittämään rakennukseen alle Casa Blancassa Estremaduran maantien varrella. Rakennus hävitettiin. Kapinallisten tappiot ovat sangen huomattavat.

Kesäkuun 19 päivän vastaisena yönä kapinalliset pommitivat tykeillä Madridia. Tasavaltalaisten patterit vastasivat. Tykistöliikettä kesti noin puoli tuntia. Kesäkuun 19 p. kello 5.30 paljon vihollisten lentokoneita yritti suorittaa hyökkäyksen Madridiin. Hallituksen zenit-patterit avasivat heti tulen. Vihollisten lentokoneet yrittivät uudistaa hyökkäysyrityksensä Madridiin kymmenen kertaa aina kello 7.30 asti. Tähän aikaan ilmestyivät hallituksen hävittäjälentokoneet, jotka saattoivat vihollisten lentokoneet pakoon. Kesäkuun 19 p. puolenpäivän aikaan kapinallisten tykistö uudisti kaupungin pommituksen. Tasavaltalaisten tykistö vastasi kapinallisten tuleen. Kello 13.30 kesäkuun 19 päivänä tykistökämmunta lakasi. Pommituksesta sai surmansa Madridissa 30 henkilöä.

BISKAJAN RINTAMA

Kesäkuun 19 p. kapinalliset jatkoivat painostusta Bilbaota vastaan. Kaupungin puolustajat osoittivat sankarillisesti vastarintaa. Kapinallisten onnistui saavuttaa Nervion-joen vasemman rannan.

ARAGONIAN RINTAMA

Tasavaltalaiset sotajoukot ovat antaneet kapinallisille iskun Huescan rintamasaalla ja kaksi tuntia kestäneen taistelun jälkeen valloittaneet vihollisen asemat Sierra de Aleubierassa, koilliseen Saragossasta, nimittäin — Santa Kruzin luostarin, Loman, Terrasun ja saartaneet Chimplasin.

Tällä rintamasaalla käydyssä ilmataistelussa kapinallisten 20 lentokoneita vastaan (kaikki lentokoneet italialaisia) tasavaltalaisten pudottivat kapinallisilta 5 lentokoneita ja itse menettivät yhden. Tasavaltalaiset ovat ottaneet 70 vankia, konekiväreitä, käsigranaatteja ja muita sotatarpeita.

Karjalan Valtion Pedagoginen Instituutti

Ilmoittaa oppilaiden vastaanotosta pedagogisen instituutin (4 vuotinen) ja opettajainstituutin (2 vuotinen) seuraaville fakulteteille:

- 1) Historiallinen
- 2) Kieli- ja kirjallisuus
- 3) Fysiikka-matematiikka
- 4) Luonnontieteellinen

Oppilaisi pyrkijöiden tulee omata vähintään kesikoulun (10 luokkaa), raskaiden, tekniikkain 9 luokan (jos 9. luokkaa on päätetty ennen vuotta 1935) ohjelmaa vastaava sivistys.

Kaikkien oppilaisi pyrkijöiden tulee suorittaa vastaanototutkinnot kesikoulun ohjelmien puitteissa seuraavissa aineissa: 1) Venäjänkieli, 2) Politiikka, 3) Matematiikka, 4) Fysiikka, 5) Kemia, 6) Yksi ulkomainen kieli (saksan, englannin tai ranskan kieli) pyrkijän valinnan mukaan.

Historialliselle ja kieli- ja kirjallisuuskulttuurille pyrkijöiden on lisäksi suoritettava tutkinnot historiassa ja maantieteessä.

Kansallislle osastoille pyrkijöiden on ylimääräisesti annettava lisäksi suoritettava tutkinnot äidinkiessään.

Pedagogisen instituutin tiirehtöri SYVÄNEN.

Kesäkuun 21 päivänä kokoontuvat Petroskoin kaupunkisovetin sektioiden pleenumit kello 7 illalla

1. Teollisuusektia kokoontuu kaupunkisovetissa, huone N:o 13. Päivä-järjestys: Teollisuusektian toimintaselustus.
2. Kauppasektia kokoontuu Talonpojan kodilla. Työjärjestys: Leipätehtaan työstä leivän, pullan ja kondiittorituotteiden valmistamisen alalla.
3. Yhteisektia kokoontuu Yhteishallinnon punanurkassa, Dzherzhinskinkatu 7. Työjärjestys: Valitsijain kaasiin täyttämistä yhteys- ja radiokysymysten alalla.
4. Finanssektia kokoontuu kaupunkisovetin salissa. Työjärjestys: Kaupungin säästökassan työstä.
5. Kunnostamissektia kokoontuu Kunnallisosaston huoneustossa, Pieni Mäenrinnelkatu N:o 5/21. Työjärjestys: Kunnostamissektian toimintaselustus.
6. Terveystieteiden sektia kokoontuu Yliokuden salissa (Lokakuun 25 päivän tori). Työjärjestys: Taistelusta lastentautia vastaan.
7. Maanpuolustussektia kokoontuu Kaupunkisovetissa, huone N:o 7. Työjärjestys: Maanpuolustussektian toimintaselustus.
8. Transportisektia kokoontuu kello 21—22 kesäkuuta

LEPOPUISTO

SUURET HUUVIT

LAVALA: Leningradin kiertävän sirkuksen vierailut, MUSIIKKILAVALLA: tasavallan sinfonisen orkesterin konsertti.

Puistossa työskentelee attraksioni joukkoleikkejä ohjaajineen

SUIHKU

Alkaa: lailla kello 9 ill. Kassa avoinna kello 6:15 ill.

Suuret kansanjuhlat

Kesäkuun 18 p. oli Lehdolla (Tunkuan rajoni) suuri kansanjuhla, joka oli omistettu Karjalan Konstitutsion hyväksymiselle. Päivällä klo 11 oli miitinki puoluerajonikomitean edustalla. Miitingin avasi tp:n puheenjohtajan sijainen tov. Jukkonen. Miitinkissä selostivat NKP(b:n) rajonikomitean sihteeri tov. Rozhkov ja Sjukjärven selovetin puheenjohtaja tov. Tepuhin. Miitinkiin osallistui noin 350 henkilöä. Demonstratsion jälkeen oli ulkoilmaissa.

Koilmajuhlat: tanssia, ampumakilpailut, verkkopallon, biljardin ja Sahmatin peluuta.

Klo 18 alkoi punanurkalla ki-noesitys, joka kesti klo 22.30 saakka. Lopuksi tanssittiin klo 2 saakka yöllä.

Orkesteri soitti koko päivän ulkoilmaissa.

Juhlat olivat erikoisen iloiset. Niin otettiin Lehdolla vastaan Leniniläis-kolhoosin kansallisuuspoliittikan uusi voitto Karjalan Konstitutsion vahvistaminen. Piivojev.

TEATTERI JA KRITIIKKI

"Slava" Uhtuan kolhoositeatterissa

Uhoitumattoman lämpöisen vaikutuksen jättää katsojan Uhtuan kolhoositeatteri. Tämä teatteri polveutuu sangen laajakantoisesta ja hedelmällisestä itäseuroisesta draamatista toiminnasta Lokakuun revolutsioon ja Karjalan Kommunin ensimmäisten vuosien aikaan. Tältä ajalta ovat periyntyneet teatterin parhaat traditsioonit työvätelevän kulttuuripalveluksessa ja katsojankunnan suhteellisesti korkealle kehittyneet taiteelliset vaatimukset. Tosin imeytyi matkan varrella teatterinkin paljon luokkavieraita aineksia, etenkin paikallinen suomalais-porvarillinen nationalismi jäi teatteria, samoin kuin koko rajonia pitkä aika, mutta joita vastaan taistelussa NKP(b:n) Karjalan Aluekomitean historiallisen V pleenumin jälkeen on saatu valtavia voittoja.

Tänä vuonna on teatterin kollektiivin muodostanut sangen vähälukuinen taiteilijaryhmä, joka nyt tosin on saanut huomattavan täydennuksen Karjalan teatterioptiston toimesta päästästä. Mutta siitä huolimatta on teatteri sunnalla lämmöllä ja antaumuksella valmistanut uusia varsinkin näytelmiä, joista huomattavimpia on näytelmä "Slava" ("Kunni"), jonka on suunnitellut J. Larva, lavastanut E. Lapsalo, taiteellisesti ohjaajana on E. Juntunen.

Kajomatta lähemmin yksityisten esittäjien luomuksiin, on sanottava, että "Slava" vaatii kollektiivista mi-tä syvimpiä patriottisia tunteita sovet-tisänmaata kohtaan. Sen ihmiset ovat

Todennäköinen sää tänään

Koko Karjalassa lämpömitta yöllä +7° — +12°, päivällä +17° — +22°, yöllä selkeä, päivällä vaihteleva pilvisyys ilman sateita. Helkko, toisinaan pöly-väällä navakka itätuuli.

Vastaava toimittaja K. VENTO

KARJALAN VALTION PEDAGOGISEN INSTITUUTTI

Ilmoittaa täydellisen keskesivistyksen saaneiden henkilöiden vastaanotosta eksteriön pedagogisen ja opettaja-instituuttien yhteydessä.

Opettaja-instituuttiin yhteydessä olevan eksteriön otetaan henkilöitä, jotka eivät ole saaneet täydellistä keskesivistystä, mutta joilla on vähintään 5 vuoden pedagogisen työn staazhi vajaa-keskeskoulussa ja jotka attestatsiokomissi on hyväksynyt työskentelemään vajaa-keskeskoulussa.

Anomukset on lähetettävä tiirehtö-rin nimellä ja liitettävä niiden mukana:

- 1) Elämäkerta,
- 2) Dokumentti sivistyksesstä,
- 3) 2 valokuvaa.

Osoite: Karjalan ASST. Petroskoi, Lenininkatu 89. Pedagoginen Instituutti.

KARJALAN SOVETIKIRJAILIJAIN LIITON TIEDOTUKSIA

Alottelevien kirjailijain ja runoilijain OPISELUTILAISUUS

on tänään 21 p:nä klo 8 illalla Sovetikirjailijain Liitossa, Marxink. 40, h. 3.

Snabsbyit Kirja tiedottaa virastoille ja tuotantolaitoksille oman uuden kont-tokirjantitlin numeron 152012 Valtion Pankin Karjalan kontissa. Entinen k/tili 152/532 kuolettaissa.

KINOTEATRI "PUNA-TAHTI"

Kesik. 21 p:nä äänifilmi I sarja "MAKSIMIN NUORUUS"

Alkaa: 6.30, 8.30 ja 10.30 ill.

Katkeralla kaipauksella ilmoitan isäni

FREDRIK FREDRIKINPOIKA TUOMISEN

kuolemasta Petroskoin sairaalassa 19/VI—37 kello 20.

Vainaja oli syntynyt Suomessa v. 1885. Keipaamaan jäi laaja toveripiiri ja poikansa

SULO TUOMISEN.

Valtion Kustannusliikkeen

Snabsbyit Kirja surulla tiedottaa vanhemman kirjanpäättäjänsä tov. **FREDRIK FREDRIKIN-POIKA TUOMISEN**

kuolemasta, mikä tapahtui t.v. kesäkuun 19 p:nä kello 20.

Hautausmaahan on lauantai 21/VI kello 18 Keskusairaalassa ruumis-huoneesta — Sotilaskatu.

SNABSBYIT "KIRJA".

Kirjakauppatyöntekijäin ammatiliiton ryhämäkomitea

surulla tiedottaa liitonsa jäsenen — Valtion Kustannusliikkeen Snabsbyit "Kirjan" vanhemman kirjanpäättäjänsä tov. **FREDRIK FREDRIKIN-POIKA TUOMISEN**

kuolemasta, mikä tapahtui t.v. kesäkuun 19 p:nä ja lauantai 21/VI kello 18 Keskusairaalassa ruumis-huoneesta — Sotilaskatu.

KIRJAKAUPPATYÖN-TEKIJÄIN RYHMA-KOMITEA.